Ilona Plichart

ANTWERPEN, SCHAT VAN EEN STAD

Verhalen in gemakkelijk Nederlands

COLOFON

© 2026 – Ilona Plichart, CVO Encora en uitgeverij Boeklyn
Tekst: Ilona Plichart
Aanvullende bijdragen: Željka Balentović en Sven Peeters
Eindredactie: Peter Schoenaerts en Gert Loosen
Vormgeving: Pascal Verbrugge en zijn cursisten
Copyright foto's: zie achter in het boek

ISBN 9789083653808
D/2026/14735/03
NUR 303

Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van alle gebruikte afbeeldingen te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Wie desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden op beeldmateriaal in deze uitgave, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met uitgeverij Boeklyn via info@boeklyn.com.

Uitgeverij Boeklyn, Franklin Rooseveltlaan 58, 1800 Vilvoorde (België)

www.boeklyn.com, info@boeklyn.com

Beste lezer

Elke steen vertelt een verhaal.
Elke kerk en elk gebouw vertelt een verhaal.
Elke persoon is een verhaal.
Alles is een verhaal.
De stad Antwerpen heeft een schat aan verhalen.

Je leest hier verhalen en feiten over Antwerpen.
Feiten zijn goed om te weten.
Zoals: Antwerpen is een stad met tien districten.
Zoals: Antwerpen heeft een grote haven en die groeit nog altijd.

Verhalen raken mensen.
Verhalen raken ons hart en onze emoties.
Verhalen verbinden mensen met elkaar en met een plek.
Daarom vertellen we hier ook verhalen.
Om Antwerpen te begrijpen met ons hart.

We beginnen met reus Antigoon en we eindigen met … jou.

Als je de verhalen van een stad kent, dan ben je er thuis.
Welkom in Antwerpen.
Welkom thuis!

PS Er zijn véél meer feiten en verhalen over Antwerpen dan het aantal pagina's in dit boek. Wij hebben keuzes gemaakt.

Željka Balentović, Sven Peeters en Ilona Plichart

Wij bedanken

Een boek maak je samen. Dank je wel aan CVO Encora en directeur Brigitte Mariën voor het vertrouwen. De samenwerking met Željka Balentović en Sven Peeters was intens en boeiend, met veel late uren overleg. Merci, allebei, voor jullie ongelooflijke inzet. En kijk: ons boek wordt op de lezers losgelaten!

Onze eerste lezers gaven waardevolle feedback op de teksten: de cursisten van Bavo Wouters en Christel Jungbluth, de Leesklas van Željka Balentović en de samenleesgroep van bibliotheek Herentals.
Dank je wel voor de input en het nalezen: Yasmin Fakhrou, Kris Geysen, Tom Eerkens, Inge Bertels, Erik De Smet, Diane Broeckhoven, Eliane Peytier, Rozanne Verdonck, (de andere) Kris Peeters en Bruno De Wever. Speciaal woord van dank voor Liesbet Laureyssens, die ons altijd enthousiast steunt bij elk project voor mensen die Nederlands leren in Antwerpen.

De zoektocht naar foto's was intens. Dank aan Ria De Pooter voor de hulp, aan Birgit Dierckx om foto's te maken en aan iedereen die foto's doorstuurde die we mogen gebruiken.
De klas van Pascal Verbrugge nam de eerste vormgeving op zich: heel erg bedankt hiervoor. Een bijzonder woord van dank gaat echter naar Pascal Verbrugge, die de volledige lay-out nadien grondig heeft herwerkt en afgewerkt. Dankzij zijn vakkennis en enorme inzet kreeg dit boek zijn definitieve vorm.
Samenwerken met uitgeverij Boeklyn is samenwerken met een geëngageerde Peter Schoenaerts die een tekst naar een hoger niveau tilt.

Antwerpen is van ons allemaal, en dit boek ook!

Inhoud

Welkom in Antwerpen 8
1. De wereld aan de Schelde 11
2. De mooiste plekjes van Antwerpen 23
3. Tien districten, heel veel wijken 41
4. Tussen wind en water: de haven 57
5. Tramstad 69
6. Groen in de stad 81
7. Sportstad 95
8. Koekenstad en Bierstad 109
9. Stad van madonna's en vele goden 121
10. Iedereen naar school 131
11. Weeshuizen, ziekenhuizen en tuinwijken 137
12. Kunst en cultuur 149
13. Het Antwerpse dialect 159
14. Antwerpen is van ons allemaal 161
Bronnen 164
Over de auteur 165
Over CVO Encora 166

Leeswijzer

Lichtblauwe achtergrond
Korte verhalen - niveau A2

Witte achtergrond
Informatieve tekst - niveau B1

Donkerblauwe kaders
Extra info - niveau B1

1.
DE WERELD AAN DE SCHELDE

Antwerpen is een wereldstad. Mensen zeggen dat met trots. Al vele eeuwen wonen er mensen van alle nationaliteiten in Antwerpen.

Brabo en Antigoon

Het is lang, lang geleden.
Reus Antigoon woont naast een rivier, de Schelde.
En hij woont in een burcht*: het Steen.

Antigoon is erg groot en hij is erg wreed.
Antigoon vraagt tol.
Dat is een grote som geld.
Betaalt een reiziger de tol?
Dan mag hij de rivier oversteken.

Kan iemand niet betalen?
En wil die persoon toch oversteken? Geen probleem!

Dan hakt Antigoon een hand van die persoon af.
Antigoon gooit die hand in de Schelde.

*burcht = oud kasteel

Maar!
Brabo komt naar de Schelde.
Brabo is een soldaat.
Hij werkt in het Romeinse leger.
Brabo wil Antigoon doden.

Ze vechten lang.
Brabo is de kleinste.
Reus Antigoon is veel sterker.

Wie niet sterk is, moet slim zijn. En snel.
Brabo springt en rent rond.
Hij steekt zijn zwaard in Antigoon.
Ja!
De reus sterft.

Dit keer hakt Brabo een hand af.
De rechterhand van reus Antigoon.
Nu gooit de kleine Brabo
de grote hand van Antigoon weg.
Tot in de Schelde.
Hand-gooien.
Hand-werpen.
Ant-werpen.
Begrijp je?

Ken je de Grote Markt in Antwerpen?
Daar zie je een fontein in het midden.
Op de top staat Brabo.
Hij gooit de hand van Antigoon weg.

Het verhaal van Brabo is eeuwenoud. Maar wat betekent de naam Antwerpen echt? Onderzoekers zeggen dat de naam komt van ‘aarde’ en ‘werpen’. Dus aarde (of grond) die ‘wordt geworpen’ of terechtkomt naast de Schelde. Antwerpen ligt immers in de bocht van de Schelde. De stad is daar dus op het land ‘gegooid’.

VAN DORP TOT WERELDSTAD

Een dorp met veel bazen

Eerst is Antwerpen een dorp.
Het ligt naast een rivier, bij velden vol riet*.
De Romeinen komen uit Italië.
Ze zijn de baas in heel Europa.
Ook in Antwerpen.

Daarna worden de Germanen hier de baas.
Zij arriveren rond het jaar 350.
Zij maken de Antwerpenaars christelijk.
In het jaar 836 maken de Vikingen Antwerpen kapot.

Kopen en verkopen

Tussen de 11de en de 15de eeuw is Antwerpen deel van het hertogdom Brabant.
Antwerpen ligt tussen zee en land. Tussen oceaan en continent.
Handelaars komen uit Engeland, Duitsland en Italië.
Ze komen hier kopen en verkopen.
Ze verdienen hier veel geld.

De Gouden Eeuw

De 16de eeuw is de Gouden Eeuw voor Antwerpen.
Antwerpen is een belangrijke en rijke stad.
Iedereen wil er zijn.
Handelaars, kunstenaars en rijke families komen uit heel Europa.
Ook Arabieren komen naar Antwerpen.
Sefardische joden uit Spanje en Portugal reizen naar de stad.
Sommige handelaars uit Portugal brengen slaven uit Afrika mee.
Het zijn de eerste zwarte mensen in Antwerpen.
De stad groeit snel.
Rijke mensen bouwen mooie huizen en gebouwen.
In de straten hoor je veel talen.

*riet = sterk gras

Belgische stad

In de 17de en 18de eeuw is Antwerpen deel van grote Europese landen: eerst Spanje, dan Oostenrijk en dan Frankrijk. Napoleon wordt ook hier de baas.
Van 1815 tot 1830 is Antwerpen deel van het Koninkrijk der Nederlanden.
Dat is wat we nu België, Luxemburg én Nederland noemen.

Dan wordt het 1830.
België wordt onafhankelijk en dus een apart land.
Antwerpen wordt een Belgische stad.
De 19de eeuw is de eeuw van de moderne industrie.
Er is veel werk in de haven, in de bouw, bij de treinen.
Mensen die in dorpen woonden, komen naar de stad.
Ook mensen uit Wallonië komen naar hier voor betere jobs.
Er komen ook handelaars uit Duitsland.
Eind 19de eeuw zoeken Joden uit Oost-Europa en Rusland een veilige plek in Antwerpen.

HET STEEN

Het Steen is het oudste gebouw van Antwerpen.
Het ligt naast de rivier de Schelde.
Het was al duizend jaar geleden een burcht.
Vijfhonderd jaar lang was het Steen een gevangenis.
Nee, het was geen fijne plaats.

Nu bezoeken toeristen Het Steen.
Ze leren er veel over Antwerpen.
Komen toeristen met een groot cruiseschip naar Antwerpen?
Dan legt dat schip hier aan.
De toeristen bezoeken eerst Het Steen.
Daarna wandelen ze naar de Grote Markt, de kathedraal en de oude straatjes.

LANGE WAPPER

Aan de ingang van Het Steen staat een beeld van Lange Wapper.
Lange Wapper is een reus uit een oud verhaal.
Hij is héél groot.
Soms maakt hij zichzelf klein.
Soms is hij heel lang.
Heel soms verandert hij in een kat.

's Nachts loopt Lange Wapper in de stad rond.
Hij maakt graag grappen.
Of hij laat mensen schrikken.

Ben je dronken? Dan komt Lange Wapper.
Ben je stout? Dan komt hij ook.
Lange Wapper duwt mensen zelfs in het water.

Mensen zijn bang van Lange Wapper.
Moeders roepen hun kinderen naar binnen.
Mannen vertrekken op tijd van het café naar huis.
Want je wilt 's avonds laat Lange Wapper niet ontmoeten!

Maar ... Lange Wapper is bang van Maria, de moeder van Jezus.
Daarom zie je aan veel huizen een beeldje van Maria.
Bewoners waren dan zeker: Lange Wapper komt hier niet naar binnen.

DE EERSTE CHINESE RESTAURANTS

De eerste Chinezen
De eerste Chinezen komen naar Antwerpen rond 1900.
Ze werken op schepen.
Ze zijn er kok of doen de was.

Hun schepen varen naar Congo of andere landen.
Soms liggen de schepen enkele weken in Antwerpen.
De Chinezen slapen hier in hotels.
De restaurants proberen Chinees eten te koken voor hen.

Chinezen blijven in Antwerpen
Na 1945 varen er minder schepen.
Een aantal Chinezen blijft hier.
Ze openen een eigen restaurant.
Dat is hard werken.
De hele familie helpt mee.

In China is er weinig werk.
Familie en vrienden uit China komen hier ook werken.
Ze komen graag naar Antwerpen.

Vanaf de jaren tachtig is er meer werk in China.
Er verhuizen minder Chinezen naar België en Antwerpen.

Belgen eten Chinees
Belgen eten graag in de Chinese restaurants.
Families vieren er grote feesten in de jaren zestig, zeventig en tachtig.
Er komen meer en meer Chinese restaurants.
Eerst kwamen er Chinese restaurants in Antwerpen.
Daarna in heel België.

Menu's uit de hele wereld
Nu zijn er minder Chinese restaurants.
Er zijn nu ook veel restaurants met pizza uit Italië, met durum uit Turkije, met sambusa uit Somalië ...

Dat vinden wij heel normaal.
Maar normaal is dat nog maar sinds de 21ste eeuw.